Туган (татар) тел фәнен федераль эш программаларына нигезләнеп укыту буенча методик тәкъдимнәр

1 - 4 сыйныфлар

Дәреслек, авторлар:

1. Туган тел (татар теле). Әлифба. 1 сыйныф: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен) / М.М. Шәкүрова, Л.М.Гыйниятуллина, О.Р.Хисамов; [рәссамы Л.С. Золондинова]. – Казан : Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе нәшрияты, 2023. – 128 б.

2. Туган тел (татар теле). 1 сыйныф: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). – Казан: Тат. кит. нәшр., 2020. – 151 б.

3. Туган тел (татар теле). 2 сыйныф. Ике кисәктә. 1 нче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М. М. Шәкүрова, Л. М. Гыйниятуллина, О. Р. Хисамов; [рәссамы Диләрә Нәүрузова]. – Казан: Тат. кит. нәшр., 2020. – 126 б.

4. Туган тел (татар теле). 2 сыйныф. Ике кисәктә. 2 нче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М. М. Шәкүрова, Л. М. Гыйниятуллина, О. Р. Хисамов; [рәссамы Диләрә Нәүрузова]. – Казан: Тат. кит. нәшр., 2020. – 112 б.

5. Туган тел (татар теле). 3 сыйныф. Ике кисәктә. 1 нче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М. М. Шәкүрова, Л. М. Гыйниятуллина, О. Р. Хисамов; [рәссамы Андрей Шляпкин]. – Казан: Тат. кит. нәшр., 2020. – 104 б.

6. Туган тел (татар теле). 3 сыйныф. Ике кисәктә. 2 нче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М. М. Шәкүрова, Л. М. Гыйниятуллина, О. Р. Хисамов; [рәссамы Андрей Шляпкин]. – Казан: Тат. кит. нәшр., 2020. – 112 б.

7. Туган тел (татар теле). 4 сыйныф. Ике кисәктә. 1 нче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М. М. Шәкүрова, Л. М. Гыйниятуллина, О. Р. Хисамов; [рәссамы Андрей Шляпкин]. – Казан: Тат. кит. нәшр., 2020. – 88 б.

8. Туган тел (татар теле). 4 сыйныф. Ике кисәктә. 2 нче кисәк: башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек (татар телен туган тел буларак өйрәнүче укучылар өчен). / М. М. Шәкүрова, Л. М. Гыйниятуллина, О. Р. Хисамов; [рәссамы Андрей Шляпкин]. – Казан: Тат. кит. нәшр., 2020. – 112 б.

Методик тәкъдимнәр
(дәреслекнең структурасы, игътибарга алынырга тиешле төп моментлар)

Башлангыч сыйныф дәреслекләре икешәр кисәктән тора. Һәр кисәк тә икешәр зур теманы үз эченә ала. Беренче кисәктә «Мин» һәм «Тирә-як, көнкүреш» темалары, икенче кисәктә «Туган җирем» һәм «Татар дөньясы» темалары урнаштырылды.

Уку әсбабы ике юнәлешне үз эченә ала. Татар телендә белем бирү оешмаларында туган телне тирәнтен өйрәнүче укучылар белән эшләү өчен генә булган материал беренче сыйныфта

дәреслекнең полясындагы кызыл дулкынлы сызык белән, 2-4 сыйныфларда зәңгәрсу фон эчендә бирелде. Әмма рус телендә белем бирү оешмаларында туган телне өйрәнүче укучылар белән эшләүче укытучылар, балаларның белем дәрәҗәләреннән, мөмкинлекләреннән чыгып, әлеге биремнәрне дә дәресләрдә файдалана алалар. Ике юнәлешнең бер китапта бирелүе көчлерәк укучылар белән аерым якын килеп эшләү мөмкинлеге тудыра. Икенче сыйныфтан башлап дүртенче сыйныфка кадәр сәгатьләр саны барлыгы **68 (рус мәктәпләренең татар балаларына) / 102 (телне тирәнтен өйрәнүче татар балаларына)** дип күрсәтеп барылды.

Башлангыч сыйныф дәреслекләре белән эшли башлаганчы, 1-4 сыйныфларда шартлы билгеләрне карарга, укучыларны алар белән таныштырырга кирәк.

Дәреслек белән эшли башлар алдыннан, 1 сыйныфта укучыларның игътибарын 4–5 битләргә җәлеп итәргә кирәк. Бу өлештә укытучының «*ярдәмчеләре*» белән танышабыз: Нур, Байгыш, Бытбылдык. Бирелгән материал укучыларга кызыклы формада – театральләштереп тәкъдим ителсә, бик отышлы булыр иде. Әлеге геройлар 2, 3, 4 сыйныф дәреслекләрендә дә яңа теманы үзләштерүдә төп рольне уйныйлар.

Темалар бертөрле калыпка салынды. Алар икедән алып дүрт-биш дәресне үз эченә алалар.

1) Аудиоязма белән эш. Дәрес темасына караган лексика белән танышу мөмкинлеге бирелә.
2) Геройлар ярдәмендә яңа темага якын килеп, ФДБСка нигезләнеп, уку мәсьәләсе куела.
3) Кагыйдә.
4) Ныгыту өчен биремнәр. Шулар арасында мәҗбүри рәвештә халык авыз иҗаты үрнәкләре белән бәйле эш тәкъдим ителә.
5) Парларда эш (ике вариантта).
6) Куян күчтәнәчендә (татар телендә белем бирү оешмалары өчен теоретик материал) биреләчәк материалга якын килү.
7) Куян күчтәнәче.
8) Куян күчтәнәчен ныгыту өчен биремнәр.
9) Теманы йомгаклау өчен күнегүләр, логик биремнәр, рәсемнәр, кызыклы эш төрләре тәкъдим ителә.
10) Укучылар истә калдырырга тиешле сүзләр исемлеге бирелә. Алар белән эш дәрес дәвамында алып барылырга тиеш. Балаларны сүзлек белән эшләргә өйрәтү максатыннан, сүзләр тема ахырында алфавит тәртибендә бирелде.

Тематик бүленеш

1 класс. Туган тел (татар теле). Әлифба

№	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше	Сәгать саны	План	Факт
1 2 3	Сөйләм телен үстерү	Кереш дәрес. “Әлифба”дәфтәре белән, гигиена таләпләре белән таныштыру Пространствода ориетнлашу. Туры сызык язу.	1	01.09	
		Язу сызыгы, язуның башлангыч ноктасы.Зур һәм кечкенә туры сызык.	1	06.09	
		Астан һәм өстән ыргаклы зур һәм кечкенә авыш туры сызык. Астан һәм өстән элмәкле туры сызык	1	08.09	
4	Сүзнең аваз составы	Астан һәм өстән элмәкле ярымовал. Астан уңга, өстән сулга түгәрәкләп зур һәм кечкенә туры сызыклар	1	13.09	
5	Сүзләрне һәм җөмләләрне иҗекләп уку	Зур һәм кечкенә овал язу	1	15.09	

6	Бер яки берничә аваз белән аерыла торган сүзләрне чагыштыру	Уңнан һәм сулдан ярымовал язу. Астан һәм өстән ярты оваллы кечкенә туры сызык	1	20.09	
7	Сузык һәм тартык авазларны; калын һәм нечкә сузыкларны; яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аеру	Баш А һәм юл а хәрефләрен язу	1	22.09	
8		Баш Ә һәм юл ә хәрефләре	1	27.09	
9		Баш Ы һәм юл ы хәрефләре	1	29.09	
10		Баш Э һәм юл э хәрефләре	1	04.10	
11		Баш И һәм юл и хәрефләре	1	06.10	
12		Баш У һәм юл у хәрефләре	1	11.10	
13		Баш Ү һәм юл ү хәрефләре	1	13.10	
14		Баш Ө һәм юл ө хәрефләре	1	18.10	
15	Таныш тел материалына корылган аудиотекстны һәм үзлектән кычкырып укыган текстны аңлау	Баш Н һәм юл н хәрефләре	1	20.10	
16	Сүзнең аваз моделен төзү	Баш Л һәм юл л хәрефләре	1	25.10	
17		Баш М һәм юл м хәрефләре	1	27.10	
18		Баш Р һәм юл р хәрефләре	1	08.11	
19	Сүзне иҗекләргә бүлү	Юл ң хәрефе	1	10.11	
20		Баш Й һәм юл й хәрефләре	1	15.11	
21		Баш Я һәм юл я хәрефләре	1	17.11	
22	Аваз һәм хәрефне аеру: авазны хәреф белән белдерү	Баш Ю һәм юл ю хәрефләре	1	22.11	
23	Баш һәм юл хәрефләре	Баш Е һәм юл е хәрефләре	1	24.11	
24	Авазларны сүздәге урынына карап, язуда хәрефләр белән белдерү	Баш Д һәм юл д хәрефләре	1	29.11	
25		Баш Т һәм юл т хәрефләре	1	01.12	
26	Хәреф һәм сүзләрне бер юлда дөрес язу	Баш З һәм юл з хәрефләре	1	06.12	
27		Баш С һәм юл с хәрефләре	1	08.12	
28	Сүздәге хәрефләрне дөрес тоташтыру	Баш Г һәм юл г хәрефләре	1	13.12	
29	Татарча текстларны дөрес, аңлап, тиешле тизлектә үзлектән һәм кычкырып уку	Баш К һәм юл к хәрефләре	1	15.12	
30		Баш В һәм юл в хәрефләре	1	20.12	
31		Баш Ф һәм юл ф хәрефләре	1	22.12	
32		Баш Б һәм юл б хәрефләре	1	27.12	
33		Баш П һәм юл п хәрефләре	1	29.12	
34		Баш Ж һәм юл ж хәрефләре	1	10.01	
35	Хәрефне һәм транскрипция тамгасын	Баш Ш һәм юл ш хәрефләре	1	12.01	

	аеру				
36	Кулдан язылган текстларны дөрес уку Җөмлә ахырында тыныш билгеләре	Баш Җ һәм юл җ хәрефләре	1	17.01	
37	Текст күчереп язу, төшеп калган сүзне табу Сүзләрне һәм җөмләләрне хәтердән язу	Баш Ч һәм юл ч хәрефләре	1	19.01	
		Х, х хәрефе Һ,һ хәрефе		24.01	
38 39	Һәр сүздәге аваз, иҗекне анализлаганнан соң, җөмләне язу Сүзләрне баш хәрефтән язу	Баш Щ һәм юл щ хәрефләре	1	26.01	
		Баш Ц һәм юл ц хәрефләре Ь , Ъ билгесен язу.	1	31.01	
	Барлыгы		**39**		

Туган тел (татар теле) 1 класс 3, 4 нче чирекләр

(зәңгәр белән язылган, тирәнтен өйрәнүчеләр өчен (татар мәктәпләре, гимназияләр)

№	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше	Сәгать саны	План	Факт	Дәреслек бите
40.	Тел – аралашу чарасы	Бу кайсы вакыт?	1	02.02		8,15б.
41	Сөйләм. Телдән сөйләм, язма сөйләм	Бу кайсы вакыт?	1	07.02		9- 12б
42	Интонация	Бу кайсы вакыт?	1	09.02		13–15
43	Текст	Яз килә, яз көлә	1	14.02		24–29, 31–33 б.
44	Нишли? соравына җавап биргән сүзнең җөмләдәге урыны	Яз килә, яз көлә	1	16.02		30–33 б.
45	Җөмлә ахырында тыныш билгеләре: нокта, сорау һәм өндәү бтлгеләре	Җәйнең байлыгы — кояш, Көзнең байлыгы — уңыш	1	28.02		34–42 б.
46	Иҗек. Сүздә иҗек саны	Аяз көнне бар, болытлы көнне юк	1	01.03		43–47 б.
47	Сүзне юлдан-юлга күчерү	Аяз көнне бар, болытлы көнне юк	1	06.03		48-49 б.
48	Басым	Ләйсән – рәхмәт яңгыры	1	13.03		50–53, 55 б.

49	Басымлы иҗек	Ләйсән – рәхмәт яңгыры	1	15.03		54–55 б.
50	Сөйләм нормалары	Кабатлау	1	20.03		56–60 б.
51	Сузык һәм тартык авазлар	Туган илем — туган өем	1	22.03		61–62, 68-70 б.
52	Калын һәм нечкә сузык авазлар	Туган илем — туган өем	1	03.04		62-64 б.
53	О һәм ө сузыклары	Туган илем — туган өем	1	05.04		65-67б.
54	Яңгырау һәм саңгырау тартык авазлар	Бай тарихлы башкала	1	10.04		71, 76, 80–81 б.
55	Татар теленең үзенчәлекле авазлары: [ә], [ө], [ү], [w], [ғ], [қ], [җ], [ң], [һ].	Бай тарихлы башкала	1	12.04		72–75 б.
56 57	Парлы тартык авазлар	Бай тарихлы башкала	2	17.04 19.04		78–81 б.
58	е, ё, ю, я хәрефләре	Шәһәр — авыл арасы	1	24.04		82–89, 92–98 б.
59	ь һәм ъ	Шәһәр — авыл арасы	1	26.04		89–91 б.
60	Татар әдәби теленең әйтелеш нормалары	Кабатлау	1	01.05		99–101 б.
61 62	«Кем?», «нәрсә?» («что?») сорауларына җавап бирә торган сүзләр	Телне йотарлык тәмле	2	03.05 08.05		124–137б.
63 64	«Нинди?» соравына җавап бирә торган сүзләр	Кабатлау	2	10.05 15.05		119-122 б.
65	Телдән аралашу белән бәйле ситуацияләре	Кабатлау	1	17.05		138–142 б.
66	Хикәяләр төзү	Гомуми кабатлау	1	22.05		143–145 б.
	Барлыгы		**27**			

2 класс

№	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше	Сәгать саны	План	Факт	Дәреслек бите
1 2 3 4	Аваз һәм хәреф. Сузык авазлар. Калын сузыклар. Нечкә сузыклар.	Мәктәптә һәм өйдә	4	02.09 06.09 09.09 13.09		Дәреслек, 1 кисәк: 6–12, 16–17 битләр.
5 6 7 8	Калын һәм нечкә әйтелешле сүзләр. Аларга кушымчалар ялгау	Көн тәртибе	4	14.09 16.09 20.09 21.09		Дәреслек, 1 кисәк: 18–19, 21–27 битләр. 20, 22, 24 битләр
9 10 11 12	[а], [о], [ы], [ө] авазлары	Дус гаилә – бәхетле гаилә	4	23.09 27.09 28.09 30.09		Дәреслек, 1 кисәк: 28–32, 34–39 битләр
13	Текст белән эш	«Кадерле бүләк» тексты белән эш	1	04.10		Дәреслек, 1 кисәк: 40–43 битләр
14 15 16 17	Тартык авазлар. Татар теленең үзенчәлекле авазлары [w], [ғ], [к]	Дуслар белән күңелле	4	05.10 07.10 11.10 12..10		Дәреслек, 1 кисәк: 44–47, 50–54 битләр
18 19 20 21	Татар теленең үзенчәлекле авазлары [ж], [ң], [һ]	Дус яшәү серләре	4	14.10 18.10 19.10 21.10		Дәреслек, 1 кисәк: 55–60, 62, 65 битләр
22	Уен-дәрес «Дустым янына барам»	«Дустым янына барам» дигән темага диалог төзү	1	25.10		Дәреслек, 1 кисәк: 66–67 битләр
23 24	Текст белән эш	«Йолдызкай» тексты белән эш	2	26.10 08.11		Дәреслек, 1 кисәк: 68–69 битләр
25 26	Татар алфавиты. Сүзлекләр	Мин укырга яратам	2	09.11 11.11		Дәреслек, 1 кисәк: 70–74, 77 битләр.
27 28 29	Кабатлау	Аудиотекстны тыңлап, телдән һәм язмача биремнәр башкару	3	15.11 16.11 18.11		Дәреслек, 1 кисәк: 78–79 битләр
30 31 32 33	Сүз һәм аның лексик мәгънәсе Контроль күчереп язу	Әкияттә кунакта	4	22.11 23.11 25.11 29.11		Дәреслек, 1 кисәк: 82–86, 88–90 битләр.
34 35 36 37	Синоним сүзләр. Сөйләмдә синонимнарны дөрес куллану	Әкият геройлары бездә кунакта	4	30.11 02.12 06.12 07.12		Дәреслек, 1 кисәк: 91–94, 99–101 битләр.

38 39 40	Антоним сүзләр Антонимнарның сөйләмдә кулланылуы	Кем ялкау да кем тырыш	3	09.12 13.12 16.12		Дәреслек, 1 кисәк: 102–104, 106–107 битләр.
41 42 43 44	Контроль эш Текст белән эш	Аудиотекстны тыңлап, телдән һәм язмача биремнәр башкару	4	20.12 21.12 23..12 27.12		Дәреслек, 1 кисәк: 108–110 битләр
45 46 47	Кабатлау	Аудиотекстны тыңлап, телдән һәм язмача биремнәр башкару	3	28.12 10.01 11.01		Дәреслек, 1 кисәк: 111–113 битләр
48	Бирелгән үрнәктән җөмләләрне күчереп язу.	15 сүздән дә ким булмаган текстны күчереп язу	1	13.01		Баш һәм юл хәрефләрен дөрес язу. Хәреф, хәреф тезмәләрен, иҗек, сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп язу
49 50	Морфемика. Исемгә кушымчалар ялгану	Сүзләргә калын һәм нечкә кушымчалар ялгану	2	17.01 18.01		1 сыйныф дәреслеге: 109–116, 118 битләр
51 52 53 54	Сүз төркемнәре турында мәгълүмат бирү	Әдәпле бул, сәләтле бул!	4	20.01 24.01 25.01 27.01		Дәреслек, 2 кисәк: 6–12, 14 битләр
55 56 57 58	Исем сүз төркеме	Тәртип кайдан башлана?	4	31.01 01.02 03.02 07.02		Дәреслек, 2 кисәк: 15–17, 18–20, 23–24 битләр
59 60 61 62	Баш хәрефтән языла торган сүзләр	Тамаша залында	4	08.02 10.02 1402 15.02		Дәреслек, 2 кисәк: 25–29, 33 битләр.
63	Бирелгән үрнәктән җөмләләрне күчереп язу	15 сүздән дә ким булмаган текстны күчереп язу	1	17.02		
64 65 66 67	Исемнәрнең күплек санда килүе	Зоопаркта	4	21.02 22.02 24.02 28.02		Дәреслек, 2 кисәк: 34–38, 41, 43 битләр
68	Изложение		1	02.03		
69 70 71	Сыйфат сүз төркеме	Агачлар — безнең яшел дусларыбыз	3	06.03 07.03 09.03		Дәреслек, 2 кисәк: 44–45, 47–51 битләр
72	Иҗади эш		1	1303		
73	Хәзерге заман хикәя фигыль	Дүрт аяклы дусларым	1	14.03		Дәреслек, 2 кисәк: 54–58 битләр
74	Текст белән эш	«Начарлык» тексты	3	16.03		Дәреслек, 2 кисәк:

75 76		белән эш		20.03 21.03		61–65 битләр
77	Диктант		1	03.04		
78 79 80 81	Сүз һәм җөмлә Контроль дкант	Бөтен эшне бергә эшлибез	4	04.04 06.04 10.04 11.04		Дәреслек, 2 кисәк: 68–73 битләр
82 83 84 85	Әйтелү максаты ягыннан җөмлә төрләре	Язны каршылыйбыз	4	13.04 17.04 18.04 20.04		Дәреслек, 2 кисәк: 74–76, 78 битләр
86 87 88 89	Җөмлә ахырында тыныш билгеләре	Язгы яңа ел	4	24.04 25.04 27.04 01.05		Дәреслек, 2 кисәк: 79–82, 84 битләр.
90	Сүзлек диктанты		1	02.05		
91 92	Текст белән эш	«Кечкенә Апуш Сабантуйда» тексты белән эш	2	04.05 08.05		Дәреслек, 2 кисәк: 85–87 битләр
95 96 98	Кабатлау		3	09.05 11.05 18.05		Дәреслек, 2 кисәк: 88–92 битләр
99	Контроль күчереп язу	Сүзләрне һәм җөмләләрне дөрес күчереп язу	1	15.05		
100 101	Җөмләләр белән эшләү: бирелгән сүзләрдән җөмләләр төзү	Дөрес итеп җөмләләр төзү	2	22.05 23.05		Бирелгән җөмләләрдән текст төзү
102	2 класста өйрәнгәннәрне кабатлау	Аудиотекстны тыңлап аңлау	1	25.05		Дәреслек, 2 кисәк: 93–99 битләр
	Барлыгы		**102**			

3 класс

№	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше	Сәгать саны	План	Факт	Дәреслек бите
1 2 3	Аваз белән хәрефнең аермасы. Алфавит. Үзенчәлекле хәрефләр	Без — кояшның дуслар	3	02.09 06.09 07.09		Дәреслек, 1 кисәк: 6–11, 14–15, 17 битләр.
4 5 6 7	ъ һәм ь хәрефләре	Без — кояшның дуслар	4	09.09 13.09 14.09 16.09		Дәреслек, 1 кисәк: 18, 20–21, 23–25 битләр.
8 9	Текст белән эш	«Кадерле кунак» тексты белән эш	2	20.09 21.09		Дәреслек, 1 кисәк: 26–28 битләр

10 11 12 13	Иҗек.Сүзләрне иҗекләргә бүлү	Буш вакытны файдалы уздыр!	4	23.09 27.09 28.09 30.09		Дәреслек, 1 кисәк: 29–30, 32, 34 битләр
14	Сүзлек диктанты		1	04.10		
15 16 17	Сүз басымы	Барлык һөнәр дә яхшы	3	05.10 07.10		Дәреслек, 1 кисәк: 35–40 битләр
18 19	Сүзләрне кушып, сызыкча аша һәм аерым язу	Һөнәрләр илендә	2	11.10 12.10		Дәреслек, 1 кисәк: 41–44, 48–50 битләр
20	Кабатлау	Аудиотекст белән эшләү	1	14.10		
21	Диктант		1	18.10		
22	Кабатлау		1	19.10		
23 24 25	Сүз. Сүзнең лексик мәгънәсе	Атлап чыктым Иделне	3	21.10 25.10 26.10		Дәреслек, 1 кисәк: 56–58, 60–61 битләр
26 27 28 29	Синонимнар. Антонимнар	Берәүнең кулы, икенченең теле эшли	4	08.11 09.11 11.11 15.11		Дәреслек, 1 кисәк: 62–54, 68 битләр
30 31	Аваздаш сүзләр	Хайваннар дөньясы	2	16.11 18.11		Дәреслек, 1 кисәк: 69–74 битләр
32 33	Текст белән эш	Аудиотекстны тыңлау, аңлау	2	22.11 23.11		Дәреслек, 1 кисәк: 75–76 битләр
34	Иҗади дәрес	Диалогик һәм монологик сөйләм үстерү	1	25.11		
35 36 37	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр -	Табигать китабы	3	29.11 30.11 02.12		Дәреслек, 1 кисәк: 77–83, 85 битләр.
38 39 40	Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләр	Кунак ашы кара-каршы	3	06.12 07.12 09.12		Дәреслек, 1 кисәк: 86–89, 91–92 битләр
41	Изложение		1	13.12		
42 43	Кабатлау	Текст белән эш. Синонимнар, антонимнарны кабатлау.	2	14.12 16.12		Дәреслек, 1 кисәк: 93–95 битләр.
44	Диктант			20.12		
45	Кабатлау	Текст белән эш. Синонимнар, антонимнарны кабатлау.		21.12		Дәреслек, 1 кисәк: 93–95 битләр.
46 47 48	Сүз төзелеше	Спорт белән бик дус без	3	23.12 27.12 28.12		Дәреслек, 2 кисәк: 6–10, 12–13 битләр
49 50	Тамырдаш сүзләр	Туп тибәм, чана шуам	2	10.01 11.01		Дәреслек, 2 кисәк: 14–15, 18–19 битләр

51 52 53	Сүз ясагыч кушымчалар	Витаминлы аш	3	13.01 17.01 18.01		Дәреслек, 2 кисәк: 20–24, 25 битләр
54 55	Кабатлау	Аудиотекст белән эш	2	20.01 24.01		Дәреслек, 2 кисәк: 26–28 битләр
56 57	Кушма сүзләр	Туган илем буйлап сәяхәт	2	25.01 27.01		Дәреслек, 2 кисәк: 29–30, 33 битләр.
58 59 60 61	Исемнәрнең килеш белән төрләнүе	Ял паркында	4	31.01 01.02 03.02 07.02		Дәреслек, 2 кисәк: 34–40 битләр.
62 63	Текст белән эш	Башта тыңлаган, аннан соң укыган текст белән эшләү	2	08.02 10.02		Дәреслек, 2 кисәк: 43 бит
64 65 66 67	Зат алмашлыклары. Зат алмашлыкларының җөмләдәге роле	Утырсаң бу транспортка, син китәсең еракка	4	14.02 15.02 17.02 21.02		Дәреслек, 2 кисәк: 44–47, 51–52 битләр.
68	Иҗади дәрес	Текст буенча план төзү һәм сөйләү	1	22.02		
69 70 71	Фигыльнең берлек санда зат-сан белән төрләнүе	Җирдә, күктә, суда кешеләрне йөртә	3	24.02 28.02 29.02		Дәреслек, 2 кисәк: 53–56, 58–61 битләр
72 73 74	Фигыльнең күплек санда зат-сан белән төрләнүе	Велосипедта йөри беләсеңме?	3	02.03 06.03 07.03		Дәреслек, 2 кисәк: 62–66 битләр.
75 76	Кабатлау		2	09.03 13.03		
77	Диктант		1	14.03		
78 79 80 81	Сыйфат сүз төркеме	Сыйфат сүз төркеме	4	16.03 20.03 21.03 03.04		Дәреслек, 2 кисәк: 70–74, 77 битләр
82 83	Текст белән эш	Текстны үзлектән уку һәм эчтәлеген аңлау	2	04.04 06.04		Дәреслек, 2 кисәк: 78–80 битләр
84 85 86 87	Җөмләнең баш кисәкләре	Кунакка килегез!	4	10.04 11.04 13.04 17.04		Дәреслек, 2 кисәк: 81–83, 85–86 битләр
88 89	Картина белән эш		2	18.04		Дәреслек, 2 кисәк: 87–88 битләр
90 91 92 93	Җөмлә төзелеше. Җөмләнең баш кисәкләре	Шәһри Болгарга сәяхәт	5	20.04 24.04 25.04 27.04		Дәреслек, 2 кисәк: 89–91, 95 битләр.

94				02.05		
95	Изложение		1	04.05		
96 97	Кабатлау	Аудиотекст белән эшләү	3	08.05 11.05		Дәреслек, 2 кисәк: 96–97 битләр
98	Диктант			15.05		
99 100	Кабатлау		2	16.05 18.05		
101 102	Гомуми кабатлау	Тыңлаган, укыган текстны аңлау	2	22.05 23.05		Дәреслек, 2 кисәк: 98–101 битләр
	Барлыгы		**102**			

4 класс

№	Федераль эш программасында бирелгән тема	Теманың дәреслектә бирелеше	Сәгать саны	План	Факт	Дәреслек бите
1 2 3	1–3 нче сыйныфларда өйрәнгәннәрне кабатлау Сүз төркемнәре	Җәйге маҗаралар	3	01.09 05.09 06.09		Дәреслек, 1 кисәк: 6–9, 12–14 битләр; 9–12, 13 битләр.
4 5 6 7	Татар теленең үзенчәлекле авазлары Сузык авазлар Тартык авазлар	Мин сәяхәттә	4	08.09 12.09 13.09 15.09		Дәреслек, 1 кисәк: 15–19, 21–23 битләр
8	Язуда е хәрефе белән белдерелә торган авазлар	Мин сәяхәттә	1	19.09		Дәреслек, 1 кисәк: 19–21 битләр.
9	Иҗади дәрес		1	20.09		
10	Сингармонизм законы	Яхшылык кире кайта	1	22.09		Дәреслек, 1 кисәк: 24–25, 27 битләр
11	Сингармонизмның төрләре. Рәт гармониясе, ирен гармониясе	Яхшылык кире кайта	1	26.09		Дәреслек, 1 кисәк: 25–27 битләр
12	Сочинение		1	27.09		
13	Текст белән эш	Аудиотекст белән эшләү	1	29.09		Дәреслек, 1 кисәк: 28–33 битләр
14 15	Басым һәм аның төрләре. Басым сүзнең соңгы иҗегенә төшми торган очраклар Контроль диктант	Нәрсә яхшы, нәрсә начар?	2	03.04 04.10		Дәреслек, 1 кисәк: 34–37, 40 битләр
16	Логик басым	Нәрсә яхшы, нәрсә начар?	1	06.10		Дәреслек, 1 кисәк: 38–40 битләр
17	Транскрипция	Сүзләрнең транскрипциясе	1	10.10		Дәреслек, 1 кисәк: 41–43 битләр
18	Сүзгә фонетик анализ ясау	Сүзләрнең транскрипциясе	1	11.10		Дәреслек, 1 кисәк: 41–45 битләр
19 20	Кабатлау		1 / 1	13.10 17.10		Дәреслек, 1 кисәк: 44–45 битләр
21	Сүзлек диктанты		1	18.10		

22 23 24	Алынма сүзләр һәм аларның язылышы. Татар теленең үз сүзләре	Фантастик әсәрләр	3	20.10 24.10 25.10		Дәреслек, 1 кисәк: 46–50, 53 битләр
25 26	Татар телендә гарәп-фарсы алынмалары	Фантастик әсәрләр	2	27.10 07.11		Дәреслек, 1 кисәк: 50–53 битләр
27 28	Кабатлау		1 / 1	08.11 10.11		Дәреслек, 1 кисәк: 54–59 битләр
29 30 31	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр Туры һәм күчерелмә мәгънәле сүзләр. Сөйләмдә антонимнар, синонимнарны куллану	Һөнәрле кеше үлмәс	3	14.11 15.11 17.11		Дәреслек, 1 кисәк: 62–65, 67 битләр
32	Омонимнар	Һөнәрле кеше үлмәс	1	21.11		Дәреслек, 1 кисәк: 66–67 битләр
33 34	Татар теленең аңлатмалы сүзлеге белән эшләү	Аңлатмалы сүзлек ярдәмендә сүзләрнең мәгънәләрен ачыклау	1/1	22.11 24.11		
35 36 37	Сүз төзелеше. Сүз ясагыч кушымчалар, форма ясагыч кушымчалар	Су иясе	3	28.11 29.11 01.12		Дәреслек, 1 кисәк: 68–71, 74 битләр
38	Сүзнең нигезе. Сүз төзелешен тикшерү	Су иясе	1	05.12		Дәреслек, 1 кисәк: 72–74 битләр
39 40	Кабатлау	Аудиотекст белән эш	1/1	06.12 08.12		Дәреслек, 1 кисәк: 75–79 битләр
41 42	Кыш бабайга хат язу		1/1	12.12 13.12		
43	Сүз төркемнәре		1	15.12		
44 45 46	Сүз төркемнәре Контроль диктант	Экология	3	19.12 20.12 22.12		Дәреслек, 2 кисәк: 4–7, 9 битләр
47	-лык/-лек кушымчасы ярдәмендә исем сүз төркеме ясалу	Экология	1	26.12		Дәреслек, 2 кисәк: 7–8 битләр
48 49 50	Исем сүз төркеме	Җир шары тирәли сәяхәт	3	27.12 29.12 09.01		Дәреслек, 2 кисәк: 10–13 битләр
51 52	Ялгызлык исемнәрне күплек санда куллану	Җир шары тирәли сәяхәт	2	10.01 12.01 16.01		Дәреслек, 2 кисәк: 12 битләр
53 54	Иҗади дәрес		1/1	17.01 19.0 1		

55 56	Сыйфат сүз төркеме. Сыйфат дәрәҗәләре	Россиядәге күренекле шәһәр	2	23.01 24.01		Дәреслек, 2 кисәк: 14–17, 20 битләр
57 58	Синоним сыйфатлар. Антоним сыйфатлар	Россиядәге күренекле шәһәр	2	26.01 30.01		Дәреслек, 2 кисәк: 17–19 битләр
59 60	Текст белән эш	Аудиотекст белән эшләү	1 / 1	31.01 02.02		Дәреслек, 2 кисәк: 21–25 битләр
61 62	Алмашлык Зат алмашлыклары	Габдулла Кырлай авылында	2	06.02 07.02		Дәреслек, 2 кисәк: 26–28, 30 битләр
63	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше	Габдулла Кырлай авылында	1	09.02		Дәреслек, 2 кисәк: 28–30 битләр
64 65	Күрсәтү һәм сорау алмашлыклары		2 1	13.02 14.02		Дәреслек, 2 кисәк: 31–33, 35 битләр Дәреслек, 2
66	Алмашлыкларның сөйләмдә кулланылуы	Вакытны чәчәкләр әйтә	1	16.02		кисәк: 33–34 битләр
67	Сочинение		1	20.02		
68 69 70	Контроль диктант Сан. Сан төркемчәләре. Микъдар һәм тәртип саннары	 Йорт иясе	3	21.02 27.02 28.02		Дәреслек, 2 кисәк: 36-38, 39-40 битләр
71	Саннарның килеш белән төрләнеше	Йорт иясе	1	01.03		Дәреслек, 2 кисәк: 38 бит
72	Кабатлау.Саннарның килеш белән төрләнеше		1	05.03		
73 74	Фигыль сүз төркеме. Боерык фигыль	Начарлыктан эз кала	2	06.03 12.03		Дәреслек, 2 кисәк: 41–43 битләр
75	Фигыльнең нигезе	Начарлыктан эз кала	1	13.03		Дәреслек, 2 кисәк: 44 бит
76 77	Кабатлау	Аудиотекст белән эшләү	1/1	15.03 19.03		
78	Диктант		1	20.03		
79 80	Хәзерге заман хикәя фигыль	Ил солдаты	2	22.03 02.04		Дәреслек, 2 кисәк: 45–47, 49 битләр.

81	Хикәя фигыльнең юклык формасы	Ил солдаты	1	03.04		Дәреслек, 2 кисәк: 47–49 битләр
82 83	Үткән заман хикәя фигыль	Муса Җәлил	2	05.04 09.04		Дәреслек, 2 кисәк: 50–52, 53 битләр
84	Фигыльнең билгесез үткән заман формасы	Муса Җәлил	1	10.04		Дәреслек, 2 кисәк: 52–53 битләр
85 86	Үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы Контроль диктант	Бөек Ватан сугышында	2	12.04 16.04		Дәреслек, 2 кисәк: 54–55, 57 битләр
87	Билгеле үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы	Бөек Ватан сугышында	1	17.04		Дәреслек, 2 кисәк: 55–57 битләр
88 89	Фигыльнең киләчәк заман формасы. Фигыльнең сөйләмдә кулланылышы	Батырлыкта матурлык	2	19.04 23.04		Дәреслек, 2 кисәк: 58–61, 62–63 битләр
90	Вакытны белдерә торган сүзләр	Батырлыкта матурлык	1	24.04		Дәреслек, 2 кисәк: 61–62 битләр
91 92	Кабатлау	Аудиотекст белән эшләү	1 / 1	26.04 30.04		Дәреслек, 2 кисәк: 64–68 битләр
93 94	Җөмләнең баш кисәкләре	Ишегалдында	2	03.05 07.05		Дәреслек, 2 кисәк: 70–71, 73–64 битләр
95	Ия	Ишегалдында	1	08.05		Дәреслек, 2 кисәк: 71–72 битләр
96 97	Җөмләнең иярчен кисәкләре белән таныштыру	Йорт янында бакчада	2	10.05 14.05		Дәреслек, 2 кисәк: 75–77, 78–79 битләр, 77–78 битләр
98 99	Кабатлау	Аудиотекст белән эшләү	1/1	15.05 17.05		Дәреслек, 2 кисәк: 80–83 битләр.
100 101	Гомуми кабатлау	Тыңлаган һәм укыган текст белән эшләү	1/1	21.05 22.05		Дәреслек, 2 кисәк: 84–88 битләр
102	Үткәннәрне ныгыту		1	24.05		
			68 / 102			